

**אריק הוא שר הבינוי והפינוי * מתי ישפכו עליו חומר הדברה? *
 הפלסטינים יקיצו לו אנדרטה * הכדורגל מרוקן את אולם המליאה *
 הממשלה סובלת מפאראנויה * האם יהיה עזר וייצמן שר השלום?**

מתה צהקה בגיין?

יו"ר-ישיבה ארבעי-אלמוזלינו ונאמת גאונה כהן
 הינהון של הסכמה

מ נחם בגין ישב ליד שולחן הממשלה בכנסת ופרץ בצחוק אדיר. ייגאל ידן, שישב לידו, פרץ בצחוק רם. אליעזר שוסטק, שישב במקומו בקצה השולחן, התקרב, הסתכל, פרץ בצחוק. אבא אבן, שישב מאחורי בגין, התכופף קדימה, הסתכל, ופרץ בצחוק מהדהד. מה קרה? מה הצחיק כל-כך?
 בוודאי לא חברי הכנסת מרכזי אלגרבלי, שנאם באותה שעה על שכבות המצוקה.
 חוששני שהאשם היה בי. משהו שלח לי חוברת, שעל שערך היה כתוב באותיות אדומות: „מה עשה שימחה ארליך בשבילך?“ בחוברת היו עשרים עמודים — כולם ריקים. עילעלתי בחוברת ושאלתי את עצמי מה לעשות בה. ראיתי את בגין לפני, וכך צץ אצלי הרעיון. צירפתי לחוברת כרטיס-ביקור שלי, קראתי לסדרן (על כל שולחן יש כפתור לצורך זה) וביקשתי להעביר את החוברת לבגין.
 התוצאות — כנ"ל.

מתנחלים ומתנכלים

מ אחר יותר באותו היום עלה זלמן שובל על הדוכן והעלה הצעה לסדר-היום על הצורך להגביר את ההתנחלויות ב„יהודה, שומרון וחבל עזה“. היתה זאת הצגה חסרת-תוכן — כי אין כל ויכוח בינו ובין שר החקלאות אריק שרון, שהשיב על הצעתו. שניהם חסידים קיצוניים של הגברת קצב ההתנחלויות בשטחים המוחזקים.

לשחרירה שלום היתה רק אפשרות אחת להשמיע את דעתם — עלידי קריאות-ביניים. ועל כך, שני הנאומים, של שובל ושרון, שוסעו עלידי עשרות רבות של קריאות, וכך נוצר רבישיח אמיתי, הממלא עמודים רבים בפרוטוקול. הנה כמה קטעים לדוגמה:
זלמן שובל: רבותי, חברי הכנסת, המשך הקמת הישובים ביהודה, שומרון ועזה איננו מחסום בפני השלום, אלא בעיני הוא תנאי לשלום, ולא חלילה במובן שאנו מתנים תנאים להסכמתנו לשלום, אלא משום שזהו הדין הטבעי האמיתי אם יהודים וערבים יוכלו לחיות יחד בשטחים. או, במילים אחרות, האם האוטונומיה תהיה מיסגרת לחיים משותפים של יהודים וערבים בשטחים

תופיק טובי: איזה חיים משותפים?
אורי אבנרי: או שהיא תהיה בית-סוהר.
זלמן שובל: תחליטו מי קורא קריאות-ביניים.
 האם האוטונומיה תהיה מיסגרת לחיים משותפים של יהודים וערבים, או שתשמש מירשם לסילוקנו הפיסי מיהודה, שומרון ועזה.
אורי אבנרי: בבית-הסוהר חיים יחד סוהרים ואסירים. אלה הם חיים בצוותא, אבל אינם אידיליה.

ח"כ שובל
 משימה אנטי-לאומית

אדוני שר החקלאות, ואני יודע שלא אתה אשם בזה, שהממשלה עשתה שיגיון כאשר הציעה פיצוי כספי למושבים המתננים בפיתח-הרפיה. כי קיימת בכך סכנה של פירוק המיסגרות ההתיישבותיות, נזק שיכולה להיות לו השלכה גם על מיפעלי ההתיישבות בעתיד. נדמה לי שהמשיגה הזה יתקן עכשיו, אני מקווה שהוא יתקן. **אורי אבנרי:** אתם הקמתם ערים וישובים למען המצרים בסניף, עכשיו אתם רוצים להקים ערים וישובים למען הפלסטינים בגדה וברצועה.
זלמן שובל: רבותי, אני גם לא מקבל את הדיבורים הציניים האלה, שאין מי שיכוא להתיישב.
אורי אבנרי: אם תבטיח להם פיצויים מוגדלים כאשר תפורקנה ההתנחלויות, יבואו מועמדים בשפע.
זלמן שובל: אני יודע שלפני שנתיים, בתנועת המושבים בלבד היו עשרה גרעינים מדי שנה, שהיו מוכנים לעלות על הקרקע. אני יודע שיש היום מצב שונה בעקבות ההתפתחויות שקרו.
 ...צריכים ללכת למתיישבים, צריכים ללכת לביקעה, לגולן ולמקומות האלה, כי יש משבר של אמינות, וצריך לומר לאנשים בביקעה שבכל מיקומו, בשום סטראציה ובשום קונסטלציה, לא יקרה שהישובים האלה לא יהיו בשליטה אפקטיבית של מדינת-ישראל, אפילו לפי הדין הנוכחי המינימליסטי ביותר שקיימת במערך, והחשש הזה, פן העניין של סיני ייחפז, חלילה, לדגום, ייעלם לחלוטין. זה תפקידה של הממשלה. זה לא רק עניין של הסברה, זה לא רק עניין של מופתים, זה עניין של מעשים.

שושנה ארבעי-אלמוזלינו: נוסף לכך חייבת ה"ממשלה להגיד לתושבי רמת-הגולן שרמת-הגולן היא חלק בלתי-נפרד ממדינת-ישראל. הממשלה חייבת להגיד להם זאת.
אורי אבנרי: בדיוק כמו ימית! זהו חלק בלתי-נפרד מהמדינה כמו פיתח-הרפיה וגן-הירק וימית. השר אריק שרון יוריד אותם, כמו שהוא מוריד את ישובי פיתח-הרפיה.
מאיר פעיע: הלא אתם צריכים ללמוד לקח! אפילו ילד קטן לומד לקח! אתה מציע, יחד עם אריק שרון, להקים ישובים רבים, כדי למסור אותם אחרי-כך לידי אויבנו מהיום!

זלמן שובל: אם ההתיישבות בשטחים היא כיום משימה לאומית ממדרגה ראשונה — — —
מאיר פעיע: היא בהחלט משימה אנטי-לאומית ממדרגה ראשונה.
זלמן שובל: אני סבור, בניגוד לחברי-הכנסת פעיל, שהיא אכן כזאת — — —
שמואל טולידאנו: אז תעזוב את ביתך המרווח בתל-אביב, ותלך לשם! אל תהיה גיבור גדול!
זלמן שובל: — — — ולכן ברור שאסור לנו לבזבז את המשאבים הדלים שיש לנו — — —

זלמן שובל: רבותי, חברי הכנסת, ושלום שהיה מכתוב, שיהודים לא יוכלו עליפי החוק להתיישב בחלקים של ארץ כלשהי, כל שכן ארץ-ישראל — — —
אורי אבנרי: גם להיפך? האם הפליטים הפלסטינים יוכלו להתיישב בישראל?
זלמן שובל: אתה יודע שממשלת ישראל הציעה

מתחיל לפרוטוקול

הצעות מסוימות, שאני אינני מאושר מהן, אבל היא הציעה אותן.
 אני רוצה לומר — אם כי אינני רואה את הנשפוט הפועלות באולם — כי בימים אלה נתפרסמה מודעה של „שלום עכשיו“, שבעיני היא מודעה מרושעת, ושפלה ומשפילה, שבה מופיע מישחק-מילים: „מתנחלים — מתנכלים“.
אורי אבנרי: אפשר גם לומר: מתנחלים ונוכלים.
זלמן שובל: אפשר להשתמש בביטוי לשון אלה על מושבים וקיבוצים? אין זה לכבוד האנשים העומדים מאחורי העניין של „שלום עכשיו“, אבל אינני רוצה לעסוק היום ב„שלום עכשיו“.
משה שמיר: „שלום עכשיו“ מייצג את בדדני דיונגוף.
מאיר פעיע: אתה מייצג מובהק של הבטלנים, של המשתתמים, של כל אלה הרוצים מילחמה. הגיע הזמן שמישהו יגיד לך: אתה שולח אחרים להילחם, ואתה מתחבא מאחוריכם.

ישובים - בשביל מי?

ר המשך נאומו של שובל גברו הקריאות מכל הדידים, בייחוד כשניסה שובל להפריך את הטענה שאין כלל מועמדים להתנחלות:
זלמן שובל: אני יודע שקצת קשה לדבר בנושמה אחת על בניית ישובים חדשים ועל הורדת ישובים קיימים. אינני מתעלם מהקושי הזה. יכול להיות ש"העניין הזה יגרום נזק חמור למיפעל ההתיישבות למשך זמן רב, אבל בהקשר זה אני רוצה לומר כהערת ביניים,